

LBRIS

We know
books

JADE BEER

**ULTIMA
ROCHIE**
de la
PARIS

Traducere din limba engleză și note
VALENTINA GEORGESCU

LITERA

București

CAPITOLUL 1

*Lucille**Joi**Octombrie 2017, Londra*

Mi-ar putea dispăcea să fiu aici. Multor femei de vârsta mea le-ar dispăcea. Slujba aceasta, cum ar considera-o ele, s-ar afla pe lista lor cu lucruri de făcut undeva la coadă, chiar sub „comandă de mâncare online” și „curăță baia”. Toate celelalte sarcini ar fi tăiate de pe listă cu un sentiment de satisfacție, însă aceasta ar fi amânată pe săptămâna următoare, poate chiar pe cea de după. S-ar întocmi o listă nouă, și tot la coadă s-ar afla.

Dar să stau cu ea este, sincer, cel mai frumos moment al săptămânii mele, săptămână de săptămână. Abia aștept să o fac, la fel cum celelalte femei abia așteaptă un cocktail sau să stea o oră singure în baie. O iubesc mai mult decât pe oricare altă persoană de pe planeta asta. Bunica mea, Sylvie, a trăit mai mult decât Concorde și Woolworths. În două ore de taclale, putem trece de la primul episod din *The Arches*¹, la aselenizare,

¹ Telenovelă-radio britanică, transmisă de BBC Radio 4 încă din 1951. La început, a fost numită „o poveste cotidiană a locuitorilor de la țară”, acum fiind considerată „o dramă contemporană într-un cadru rural”.

trecând prin moartea lui Elvis și încoronarea reginei. Ea va râde despre cum, copil fiind, își păstra lenjeria de corp pentru zilele în care mergea la școală, unde a învățat să scrie pe tăbliță și unde untul de arahide era motiv de sărbătoare.

Mă va surprinde chiar și acum. Ca în urmă cu câteva luni, când mi-a propus o partidă de șah. Știam de tabla dintr-un colț al camerei ei de zi, așezată pe o elegantă măsuță veche cu picioare frumos curbate, dar, spre rușinea mea, presupusesem dintotdeauna că era a bunicului meu și că bunica nu suporta gândul despărțirii de ea.

I-au trebuit doar vreo douăsprezece minute să mă bată, mintea ei fiind cu trei mutări înainte, a mea făcându-și încă încălzirea. Deci, chiar dacă arată bătrână – și spun *arată* pentru că sincer nu cred că *se simte* –, are mintea brici. Pe cât de greu de crezut pare, trebuie să-mi îmbunătățesc jocul pentru o vizită la bunica.

Stau neobservată, studiind-o pentru câteva clipe, întrebându-mă ce scenă se derulează sub pleoapele ei închise. S-a așezat, ca de obicei, în fotoliul ei preferat cu spătar înalt și mânere laterale, lângă șemineu, focul din vatră făcând să îi sclipască broșa-libelulă pe care o poartă la toate ținutele. Mă întreb dacă nu cumva, în loc să mă holbez, ar trebui să mă duc să o trag mai în spate înainte ca un tăciune să sară pe pătura croșetată așezată peste picioarele ei și să o aprindă. Mâinile ei uscățive, cu manichiură impecabilă, ca de obicei, țin strâns brațele de lemn ale fotoliului, dar capul este lăsat relaxat pe spate, iar pe buzele ușor întredeschise are întipărit un zâmbet deosebit de discret. Mă întreb unde a purtat-o azi subconștientul. Înapoi la după-amiaza aceea toridă din miezul verii, când s-a măritat cu răposatul meu bunic – când totul era numai șampanie, petreceri și bărbați tineri. Trebuie să se fi distrat de minune pentru că pretinde de fiecare dată că nu-și mai amintește mare lucru.

Încep să-mi scot fără zgomot fesul cu moț și mănușile, punându-le pe o măsuță rotundă mică de lângă ușa camerei de zi pe care am intrat. În ciuda eforturilor mele, zgomotul cheilor mele o face să deschidă ochiul drept. Este singura parte a ei care se mișcă, e ca un câine de pază în gardă, gândindu-se dacă să-și arate colții sau nu. Gura i se relaxează într-un zâmbet când vede că sunt eu. Zâmbetul devine mai accentuat, mai cald, astfel încât când ajung lângă ea, este ca și cum aș privi în soare.

– Lucille, draga mea. Vino și așază-te lângă mine. La mulți ani!

Ea a început să se îndrepte în scaun și eu mă apropii să o ajut. Imediat ce o apuc, îmi amintesc că e aproape numai piele și os. Este toată numai straturi de haine călduroase și simt că strânsoarea mea slăbește în timp ce degetele-mi caută ceva solid pe sub lâna hainelor. Încerc să nu mă gândesc la lupta pe care această femeie incredibilă, hotărâtă, nu o va câștiga niciodată. Spiritul ei versus forța timpului căreia trupul ei îi va ceda într-o zi care nu-i foarte departe. Mă aplec și o sărut pe fruntea netedă, care în ciuda dogorii din șemineu se simte rece sub buzele mele, iar eu zâmbesc văzând urma de ruj lăsată în urmă. Ea miroase a fum de lemn și a ceva mai delicat, a campanule, parfumul pe care îl folosește de când mă știu.

– Ce mai faci, bunico? Ți este îndeajuns de cald? Natasha a fost aici și în dimineața asta?

Natasha este o vecină care vine să o ajute pe bunica. Ceea ce a început cu un pic de curățenie s-a dezvoltat de-a lungul anilor, iar bunica depinde acum de ea să o ajute să se spele, să se îmbrace și să îi pregătească toate mesele pentru ziua următoare, după care să revină pe seară și să o pregătească de culcare. Mama achită factura, dar mie îmi place să vin în vizită de cel puțin trei ori pe săptămână.

– Oh, lasă toate astea. Cum te simți la, Doamne, treizeci și doi de ani?

Cuvintele îi ies tremurate, intonația urcând și coborând aproape necontrolat. Ochii ei căprui mici se umezesc, așa că se întinde după un șervețel ca să și-i șteargă.

În ciuda suprafeței generoase a încăperii, bunica a aranjat tot ce îi folosește pe o rază ușor accesibilă de doi metri în jurul ei, reducând efectiv totul la micul semicerc din jurul focului. Cărți, ochelari, o farfurioară din porțelan chinezesc alb plină cu trădătoare firimituri de biscuiți, telecomanda televizorului, telefonul, un carnețel și un pix.

- Păi, nu pot spune că mă simt cu mult mai diferit decât ieri, dar... Dau la o parte niște reviste de pe un taburet pătrățos scund de la picioarele ei și mă așez pe el, luând-o de mână. Uite, ți-am adus niște tort.

Ridic o felie învelită în șervețel ca să o poată vedea.

- Ți-a luat tort?

Se încordează și devine atentă, așteptându-mi răspunsul.

- L-am făcut eu, bunico.

Zâmbesc exagerat, sperând că se va concentra pe eforturile mele din bucătărie și nu...

- Ți-ai făcut singură tort pentru ziua ta? Ea și-a amintit anul ăsta?

Zâmbetul ei se stinge acum.

- Este foarte ocupată, știm asta. Nu m-am așteptat la nimic. Sincer, e în regulă.

Despachetez felia de tort și o așez pe farfuria cu biscuiți. Mama, trebuie spus, nu a uitat niciodată o programare la coafor. Șuvițele arată la fel de proaspete de pe o săptămână pe alta. Nu este niciodată ne-pusă la curent cu știrile de dimineață. Genul de femeie care și-a organizat dimineața înainte ca picioarele să i se strecoare în papucii de casă din lână pe care îi lasă în fiecare noapte atent poziționați lângă pat.

- Facem o carte?

Bunica nu cedează.

- Ăăă, nu.

- Vreun telefon?

Oh, nu arată bine treaba.

- Încă nu. Încerc să am un ton vesel. O să sune până la urmă, bunico, știi că da, când o să găsească o clipă liberă.

- Of, Genevieve.

Eliberează un oftat iritat, plecându-și capul și privind în-spre foc, de parcă ar fi cumva vina ei într-o oarecare măsură. Că propria-mi mamă a uitat, după toate probabilitățile, al cincilea an la rând, că era ziua mea de naștere.

- Chiar nu contează, să știi. Par mai optimistă decât simt cu adevărat. A călătorit din nou în interes de serviciu, nu știe niciodată exact în ce fus orar ar trebui să fie, nu-i așa, și, la urma urmei, Billy și-a amintit!

- Ah, bravo! La auzul numelui lui Billy, ea se întoarce din nou cu fața la mine. A organizat ceva frumos? Întreabă ea ceva mai curioasă. Cocktailuri? Cină? Ceva special?

Nu sunt sigură dacă bunica este într-un totu fanul lui Billy de când l-am adus aici anul trecut ca să le fac cunoștință, iar el a petrecut cea mai mare parte a timpului verificându-și mailurile pe telefon, forțând-o pe bunica să se mulțumească doar cu imaginea creștetului capului lui. Dar avea de respectat un termen și eu am încercat să explic asta. Termenele astea ale lui au avut drept rezultat pentru mine mai mult timp petrecut cu bunica în ultima vreme și poate că am fost nedreaptă când l-am criticat elegant. Nu ar fi trebuit s-o fac. El chiar nu merită asta.

- Mi-a adus niște șosete pentru dormit.

Mă străduiesc să par veselă când spun asta, dar, surpriză, nu-mi iese.

- Scuze, scumpo? Bunica se apleacă înainte în fotoliu, lăsând să-i cadă o avalanșă de firimituri în poală, evident convinsă că nu m-a auzit bine. Va trebui să repeți.

- Niște șosete mari, pufoase, pe care să le port în pat. Știe că am picioarele reci iarna, așa că e un gest foarte frumos, nu crezi?

Bunica mă privește doar, de parcă aș fi nebună, lăsând întrebarea mea suspendată între noi, clătinând subtil din cap. Răspund eu în locul ei.

– Nu, nu chiar, nu-i așa? Ar trebui să încetez să mai pretind că este.

Ea mă privește, cu o tonă de dezamăgire pe chip.

– Noi două am mai vorbit despre asta, nu-i așa, Lucille?

– Știu, e-n regulă. Oricum nu mă așteptam la mare lucru.

Această mărturisire o dezamăgește și mai tare. Nu sunt sigură dacă bunica înțelege că după un an împreună, nu mă aștept la cine ce știe ce gest romantic uluitor din partea lui Billy. Nu spun că nu mi-ar plăcea, dar, cum să zic, noi doi nu am fost niciodată cu adevărat așa.

El m-a întrebat ce mi-aș fi dorit, dar mie pur și simplu nu mi-a venit nimic în minte pe loc. Aproape că nici nu este vina lui. În plus, le-a împachetat de cadou. Doar că n-a putut să stea când le-am despachetat. Antrenament de fotbal. Ceea ce explică și de ce nu am primit clătite la pat, așa cum am sugerat. Poate că a pregătit ceva pentru în seara asta.

– Plicul. Pe policioară, scumpo. Indică o felicitare cu numele meu scris ilizibil pe ea. Pentru tine.

Este voucherul cadou pentru cărți, pe care știe că îl apreciez de fiecare dată.

Dar înăuntru este o carte poștală ilustrată, cu imaginea unui hotel elegant, iar dedesubt este imprimat numele lui, Hôtel Plaza Athénée. Încep să citesc.

La mulți ani, draga mea Lucille. Vei pleca la Paris într-o aventură. Vei vedea lucruri. Vei face lucruri. Vei cunoaște oameni. Și vei aduce cu tine acasă ceva drag mie – ceva de care mi-a fost dor să țin în mâini de prea mulți ani.

Mereu cu dragoste, bunica Sylvie

Termin de citit și privirea mi se ridică brusc la ea. Ea a rămas unde era, zâmbindu-mi șmecherește, de parcă tocmai i-ar fi păcălit pe cei de la MI5.

– Ce înseamnă asta, bunico?

Nu se poate să fi citit bine. Nu cred că s-a referit chiar la Paris.

– Aș spune că înseamnă că pleci la Paris. Acum chiar râde. Uite!

Arată la măsuța de lângă fotoliu, pe care se află un plic cu cuvântul „Eurostar“ imprimat pe el.

– Ce nai...

Iau plicul, scot repede biletul și mă uit direct la data plecării. Măine. Vineri.

Pentru o clipă mă întreb dacă intenționează să mă însoțească. Da, desigur că nu. În doar câteva săptămâni împlinește nouăzeci de ani și rareori reușește să depășească triumghiul sigur dintre vila ei de pe Wimbledon Common, biserica din cartier și casa de cultură a satului, unde mai merge la câte o seară de film sau la clubul de carte.

– Dar nu se poate. Am de lucru și Billy și, oh, nu, nu vreau să-ți irosești banii, bunico. Ai verificat dacă poți primi banii înapoi sau măcar dacă poți schimba data?

– Nu intenționez deloc să cer banii înapoi. Natasha a făcut rezervarea pentru mine și mă îndoiesc că i-a dat prin cap să întrebe așa ceva.

Bunica își flutură mâna nepăsător.

Doamne, Dumnezeuule, am fost învinsă de-a binelea și de-adevăratelea. Știe că m-a înfrânt, că este victorioasă.

– Deci, tu chiar vrei să plec la Paris? Singură?

Poate că o călătorie solo este exact ce îmi trebuie. Uneori mă gândesc la Billy și îmi pun întrebarea dificilă pe care am tot evitat-o.

– Așa mai vii de-acasă! Da, vreau!

Și spunând asta, lovește ușor cu pumnul în aer.

Eu mă uit din nou la cartea poștală. Sunt treizeci și două de săruturi sub numele ei, câte unul pentru fiecare din anii mei, lucru care trebuie să-i fi luat ceva timp, dacă mă gândesc la cât de greu îi este să țină un pix în mână.

Poate că totul este o călătorie elaborată pe bulevardul amintirilor bunicii. O trimit pe Lucille la Paris, ca s-o scot din lânzezeala ei. Să nu mai petreacă încă o aniversare cu mâncare comandată, uitându-se pe Netflix, de parcă ar fi *vreodată* ceva greșit la asta. S-o împing în brațele unui chipeș tânăr francez. Din păcate, bunica trece cu vederea faptul că eu nu sunt bine-cuvântată cu aceleași trăsături simetrice ca ale ei, nici cu talia de viespe, nici cu genul de încredere ce pare să răzbată din fotografiile alb-negru de pe policioara șemineului.

Simțind că nu iau asta foarte în serios, îmi strânge mai tare mâna în mâna ei osoasă.

– Am *nevoie* să mergi. Vreau să faci ceva pentru mine, Lucille.

Și indiferent despre ce este vorba, știu că am să accept. O ador. Aș face orice ca să o fac fericită în timpul care mi-a mai rămas cu ea.

– Este vorba de o rochie, o Debussy, creată de Dior. I-am împrumutat-o unei dragi prietene cu mulți ani în urmă și acum, că ea s-a prăpădit, mi-ar plăcea s-o recuperez. Fiica ei, Véronique, o are acum. Am notat adresa ei pe spatele felicitării tale. Apartamentul 6, rue Volney nr. 10, 75002. Când vrea ea, memoria bunicii poate fi de-a dreptul impresionantă. Te așteaptă.

Și uite-așa, se pare că mâine plec la Paris – zâmbetul meu îi confirmă asta bunicii. Cât de greu poate fi? Iau rochia, vizitez una-alta, rățesc puțin prin orașul iubirii, mă prefac mult mai aventuroasă pe Insta decât sunt de fapt, mă întorc acasă.

– Vreau să o mai ating o ultimă dată, adaugă bunica în timp ce eu calculez în minte toate concediile de la serviciu.

Pe urmă privesc cum bunica duce bucata de tort la gură și ia cu satisfacție o mușcătură mare, de parcă ar spune „Doamne,

ce deșteaptă sunt“. Un lucru este sigur. Treaba asta este mai serioasă decât simpla înapoiere a unei rochii, o rochie pe care sigur nu și-a propus să o poarte din nou după toți acești ani. Véronique asta nu ar putea, pur și simplu, să o trimită prin curier? Bunica pune ceva la cale. Sunt sigură de asta.

Și astfel am ajuns în vagonul C al trenului Eurostar de 3.15 p.m. de la St Pancras către Paris, într-o după-amiază de vineri, sărbătorindu-mi recenta aniversare cu un pahar de spumos și un ecler. Titlurile din ziare sunt toate un pic infatuate – prințul Harry a ieșit de pe piață, Kate și Will așteaptă al treilea copil –, așa că îmi las spătarul scaunului pe spate pentru două binecuvântate ore cu *Watermelon* al lui Marian Keyes. Oh, și un mesaj de scuze de la Billy pentru că eram deja în pat când el a ajuns acasă aseară. Mi-a spus că lucrează până târziu, dar zgomotul zornăitor pe care l-a făcut când a intrat în casă mi-a dat de înțeles că se prea poate să fi existat și vreo câteva beri la finalul oricărei munci pe care o făcuse. Nu mă așteptam la mare tam-tam, dar până la urmă el s-a trezit dis-de-dimineață și a plecat devreme, așa că nici măcar nu am apucat să ne luăm rămas-bun, ca să nu mai vorbim de sărbătorirea aniversării mele. Poate că nu m-ar fi deranjat chiar atât de tare dacă după aceea, cu o întârziere de treizeci și șase de ore, nu ar fi ajuns și mesajul mamei: „Da, mesajul acesta a întârziat, știu, dar dintr-un motiv întemeiat. M-am gândit și m-am răzgândit ce să-ți cumpăr anul acesta. Și cum îmi este imposibil să concurez cu Parisul, ți-am trimis niște bani în cont. Cumpără-ți cel mai șic lucru pe care-l găsești“. Probabil că a sunat-o bunica. Nu pot să nu observ că încă nu a folosit efectiv cuvintele „La mulți ani“.

Va fi dezamăgită, dar nu sunt sigură dacă îmi voi cumpăra ceva șic de la Paris. Sunt o persoană care se îmbracă, la cât de puțin călătoresc, gândindu-se numai și numai la confort – ceva ce mama nu a înțeles niciodată la mine. Alegerile

mele sunt mereu pantalonii sport joggers, bluzele lejere, fără sutien, doar o vestă care să mențină totul cuviincios. Mă îndoiesc serios că mama a articulat măcar vreodată cuvântul joggers, simpla sugestie că ar putea deține cândva o pereche fiind jignitoare. Îmi amintesc ultima oară când m-am întâlnit cu ea în fața biroului după program. Bineînțeles, ea a fost ultima care a ieșit, ignorând complet ora stabilită pentru întâlnire. Când, în cele din urmă, a apărut, mi-am dat seama că purta aceeași uniformă corporatistă ca toate celelalte femei de dinaintea ei. Totul la stilul androgin, o mare de femei complet lipsite de culoare și de feminitate. Atât de mult negru! Nici măcar poșetele lor nu aveau voie să fie drăguțe. Niște cutii mari, butucănoase, prinse cu lanțuri și ținte sau făcute din piei de animale grotesc vopsite. Mai degrabă o armă decât un accesoriu. Mi-ar fi plăcut să o văd pe mama apărând ca un fluturaș printre viespi, dar nu. Ca să fii una dintre ele, trebuie să arăți ca ele. Ce deprimant! Femeile astea ar trebui să fie imaginea succesului, a bogăției, a afirmării, dar eu am știut în ziua aceea că nu îmi doream nimic din conformitatea lor. Poate că ar fi trebuit să mă simt ca nuca în perete cum stăteam acolo, într-o fustă cloș din șifon crem pe care majoritatea femeilor ar păstra-o pentru Crăciun. Dar privindu-le, ieșind în grupuri din clădire ca un șir de furnici muncitoare identice, m-am simțit doar liberă.

Acestea fiind zise, acum era vorba de Paris, așa că am depus, firesc, mai mult efort. O bluză *marinière* proaspăt călcată, care nu este sigură dacă vrea să fie de damă sau bărbătească, băgată doar pe jumătate în cei mai eleganți blugi pe care îi dețin, unii cu talia mult deasupra șoldurilor. Și mă simțeam bine în tren. Nimic nu mă strângea, nimic nu mă tăia în două în talie, dar când trenul meu oprește în Gare du Nord și sunt luată de valul navetiștilor elegant îmbrăcați de la primele ore ale serii, aș ucide pentru o pereche de ochelari de soare. Nu că m-ar cunoaște cineva în Paris, dar am nevoie de o mantie de